प्रगाथः काण्वः।इन्द्रः। गायत्री।

यदिन्द्र प्रागपागुद्ध्यंग्वा ह्रयसे नृभिः। आ यहि तूर्यमाशुभिः॥ ८.०६५.०१

इन्द्र। प्राक् अपाक् उदक् न्यक्। नृभिः- उपासकैः। हूयसे- आहूतोसि। तूयम्- क्षिप्रम्। आशुभिः- क्षिप्रेरश्वेः। आ याहि- आगच्छ॥१॥

यद्वी प्रस्नवेणे दिवो माद्यसि स्वर्णरे।यद्वी समुद्रे अन्धेसः॥ ८.०६५.०२

यद्यवा- यदि । दिवः- द्युलोकस्य । प्रस्नवणे- रसनिष्यन्दनस्थाने । स्वर्णरे- स्वर्गनेतरि । मादयसि-माद्यसे । यद्वा । समुद्रे- अर्णवे अन्तरिक्षे वा । अन्धसः- रसेन माद्यसे तस्मादागच्छ ॥२॥

आ त्वा गीर्भिर्महामुरुं हुवे गामिव भोजेसे।इन्द्र सोमस्य पीतये॥ ८.०६५.०३

इन्द्र । महाम्- महात्मानम् । उरुम्- विस्तीर्णम् । त्वाम् । गीर्भिः- वाग्भिः । भोजसे- घासदानाय । गाम्- धेनुम् । इव । सोमस्य पीतये- रसानुभूतये । आ हुवे- आह्वये ॥३॥

आ ते इन्द्र महिमानं हरेयो देव ते महः। रथे वहन्तु बिभ्रेतः॥ ८.०६५.०४

इन्द्र । ते- तव । महिमानम्- माहात्म्यम् । हरयः- प्राणाश्वाः । देव । ते- तव । महः- तेजः । बिभ्रतः- धारयन्तः । रथे । आ वहन्तु- त्वां प्रापयन्तु ॥४ ॥

इन्द्रं गृणी्ष उं स्तुषे महाँ उग्र ईशानकृत्। एहि नः सुतं पिबं॥ ८.०६५.०५

इन्द्र। गृणीषे- प्रशंसामि। स्तुषे- स्तौमि। महान्- महात्मा। उग्रः- उद्गूर्णः। ईशानकृत्-विशत्वकृत्। एहि- आगच्छ। नः- अस्माकम्। सुतम्- रसम्। पिब- अनुभव॥५॥

सुतावन्तस्त्वा वयं प्रयस्वन्तो हवामहे।इदं नौ बर्हिरासदे॥ ८.०६५.०६

इदम्- एतस्मिन्। नः- अस्माकम्। बर्हिः- दर्भासने। आसदे- उपवेष्टुम्। त्वा। सुतावन्तः-रसनिष्पादकाः। प्रयस्वन्तः- हव्यवन्तः। वयम्। हवामहे- आह्वयामः॥६॥

यचिद्धि शर्थतामसीन्द्र साधारणस्त्वम्।तं त्वां वयं हैवामहे॥ ८.०६५.०७

यत्- येन कारणेन । शश्वताम्- बहूनाम् । इन्द्र । त्वम् । साधारणः- सामान्यः । असि- भवसि । तेन कारणेन । तम् । त्वा- त्वाम् । वयम् । हवामहे- आह्वयामः ॥७ ॥

इदं ते सोम्यं मध्वधुक्षन्नद्रिभिर्नरः। जुषाण ईन्द्र तिर्पब॥ ८.०६५.०८

इदम्- इमम्। ते- त्वदर्थम्। सोम्यं मधु- रसम्। नरः- नेतारः। अद्विभिः- ग्राविभः स्थैर्यप्रतीकैः। अधुक्षन्- दुदुहुः। इन्द्र। जुषाणः- प्रीयमाणः। तत्- अमुं रसम्। पिब- अनुभव॥८॥

विश्वाँ अर्यो विपश्चितोऽति ख्यस्तूयमा गिहि। अस्मे घेहि श्रवौ बृहत्॥ ८.०६५.०९

विश्वाः- सर्वान् । विपश्चितः- सूक्ष्मदिर्शिनः । अर्यः- आर्यान् । अति- अतीत्य । ख्यः- पश्य । तूयम्- क्षिप्रम् । आ गहि- आगच्छ । अस्मे- अस्मभ्यम् । बृहत्- महतीम् । श्रवः- श्रुतिम् । घेहि- यच्छ ॥९॥

दाता में पृषतीनां राजा हिरण्यवीनाम्।मा देवा मुघवा रिषत्॥ ८.०६५.१०

मे- मह्मम् । हिरण्यवीनाम्- हिरण्मयानाम् । पृषतीनाम्- गवां चिद्रश्मीनाम् । दाता । राजा- स्वामी भवति । देवाः । मघवा- इन्द्रः । मा । रिषत्- रिष्टो भवतु ॥१०॥

सहस्रे पृषतीनामधि श्रन्द्रं बृहत्पृथु। शुक्रं हिरेण्यमा देदे॥ ८.०६५.११

पृषतीनां सहस्रे- प्रभूतघेनूपलक्षितप्रभूतचिद्रिश्मसमूहस्य। अधि- उपरि। बृहत्- महत्। पृथु-पृथुलम्। चन्द्रम्- आह्वादकम्। शुक्रम्- शुभ्रम्। हिरण्यम्-ज्योतिः। आ ददे- गृह्वामि ॥११ ॥

नपति दुर्गहस्य मे सहस्रेण सुराधसः। श्रवौ देवेष्वंकत॥ ८.०६५.१२

नपातः- अपिततस्य । दुर्गह्स्य- दुर्गह्नस्य । मे- मम । सुराधसः- शोभनसंसिद्धयः । सहस्रेण-इन्द्रदत्तेन प्रभूतचिद्रिश्चसमृहेन सम्पन्नाः । देवेषु । श्रवः- अतीन्द्रियश्रवणोपलक्षितिद्व्यानुभूतिम् । अकृत- अलभन्त ॥१२॥